10 trạng thái khi đọc một bài báo khoa học

Hồ Mạnh Toàn (SSHPA) dịch *30/08/2018 07:35*

Đọc một bài báo khoa học chắc chắn là điều không mấy dễ chịu. Tuy nhiên, khi đã bước chân vào con đường học thuật thì đây là một yêu cầu căn bản đối với các nhà nghiên cứu. Tác giả Adam Ruben nêu 10 trạng thái mà mọi người đều trải qua khi đọc một bài báo khoa học:

1. **Lạc quan**: Khi bắt đầu, bạn tự nhủ rằng bài báo chắc không quá khó. Nó đơn giản chỉ là một bài báo thôi, đúng không?

2. **Sợ hãi**: Sau đó, bạn chợt nhận ra, gượm đã, hình như nó khó hơn đấy. Và bạn sẽ đọc chậm lại một chút, dùng từ điển nhiều hơn, đọc đi đọc lại 1 câu hay 1 đoạn.

3. **Hối hận**: Bạn bắt đầu cảm thấy cần nhiều thời gian hơn. 2 tiếng? Cả buổi chiều? Ngoài ra thì bạn cũng bắt đầu mong mỏi có một bản rút gọn bài báo dài khoảng 250 từ ở ngay phần mở đầu.

4. **Lối tắt**: À đây rồi: Phần tóm tắt. Hình như ban biên tập hiểu rằng không có bài báo nào là dễ hiểu, nên họ mới yêu cầu tác giả viết phần tóm tắt bài đây.

5. **Bối rối**: Nhưng mà từ từ, phần tóm tắt phải nêu được ý gì đó, đúng không? Sao mà một câu dài 3 dòng thế này? Sao tác giả dùng một từ đến 5 lần rồi?

6. **Xao nhãng**: Hình như hôm qua Barcelona vừa thắng? Tối nay ăn gì nhỉ? Mình có cần mua thêm một đôi giày mới không?

7. **Bạn nhận ra rằng 30 phút đã trôi qua** và mình vẫn chưa thể chuyển sang phần tiếp theo.

8. **Quyết tâm**: Thôi được rồi! Hãy đọc xong bài báo này nào! - bạn tự nói với bản thân.

9. **Nổi giận**: Thế quái nào mà não người lại có thể sản xuất ra những câu như thế này nhỉ?

10. **Suy tư về sự nghiệp khoa học của bản thân**: Những bài báo học thuật viết về chủ đề phi khoa học chắc sẽ dễ hiểu hơn nhỉ?

Ảnh minh họa: Y.Arcurs/iStockphoto

Để không phải trải qua 10 bước "cơ cực" kể trên, các bạn có thể tham khảo một số hướng dẫn sau:

Đầu tiên là đọc kĩ phần Tóm tắt (Abstract) để hiểu tổng thể ý tưởng của bài viết. Sau đó, bạn nên xem kĩ phần Giới thiệu (Introduction) và phần Kết luận (Conclusion). Ngoài ra, ở một số bài báo, các bảng và biểu đồ cũng cần được đọc kĩ bởi chúng cho thấy dữ liệuthật sự nói lên điều gì, trong khi phần diễn giải có thể ít nhiều bị lái theo ý của tác giả.

Sau đó, chúng ta cần xác định những điều mà mình tìm kiếm từ bài báo. Thông qua những câu hỏi tự đặt ra khi đọc bài báo, chúng ta có thể tập trung thêm vào một số yếu tố khác như cách đặt vấn đề hoặc đọc kĩ thêm một số phần cụ thể khác trong bài. Điều này là rất cần thiết để chúng ta không bị lạc hướng và dành quá nhiều thời gian cho những bài báo nằm ngoài lĩnh vực của mình.

Cuối cùng, đọc toàn vănvẫn là cách tốt nhất để hiểu một bài báo, kể cả các phần bổ trợ như Tham khảo (References) hay Bổ sung (Supplementary). Nhiều nhà khoa học cho biết phần Supplementary có thể chứa những kết quả thú vị, đặc biệt là nếu chúng không thuộc ngành của tác giả.

Tựu chung, việc cảm thấy bị choáng ngợp khi đọc một bài báo khoa học là hoàn toàn bình thường, đặc biệt khi chúng không được viết bằng ngôn ngữ mẹ đẻ của chúng ta. Vì thế, bên cạnh những gợi ý ở trên, bạn có thể tham khảo thêm một bài viết khác của Elisabeth Pain.

Nguồn:
http://www.sciencemag.org/careers/2016/01/how-read-scientific-paper

Hồ Mạnh Toàn (SSHPA) dịch